

IN MEMORIAM PROF. BRANKO PLEŠE

(18. srpnja 1922.-5. kolovoza 1996.)

Na dan 5. kolovoza 1996. nakon duge i teške bolesti preminuo je prof. Branko Pleše, geograf i muzeolog. Vijest o smrti prof. Pleše duboko je potresla njegove suradnike i brojne prijatelje.

Rođen je 18. srpnja 1922. u Velikoj Gorici kraj Zagreba. Osnovnu školu i realnu gimnaziju završio je u Zagrebu. Diplomirao je geografiju na Prirodoslovno-matematičkom fakultetu (1947) te studijsku grupu: etnologija s etnografijom i nacionalna povijest s književnošću na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (1952).

Široka izobrazba koju je stekao ponajprije studirajući geografiju na Prirodoslovno-matematičkom, a zatim i povijesno-humanističke znanosti na Filozofskom fakultetu zagrebačkog Sveučilišta obilježavala je i krasila čitav život i rad blagopokojnog profesora Pleše.

Kao asistent-pripravnik počeo je svoj radni vijek u muzeju grada Varaždina (1950). Dolaskom u Zagreb obnašao je dužnosti kustosa Muzeja narodne revolucije (1955-1958), gdje mu je bila povjerena i dužnost ravnatelja u razdoblju 1966-1981, kada je otišao u zasluženu mirovinu.

U stručno-znanstvenom radu na polju geografije razvio je plodnu suradnju sudjelujući zapaženim priložima ponajviše u "**Geografskom horizontu**", "**Geografskom glasniku**" i "**Spomen-zborniku**" tadašnjega Geografskog društva Hrvatske. Posebno je dragocjena "Bibliografija geografskih radova u Hrvatskoj zaključno s 1980" na dvadesetak stranica. Prigodom održavanja sedmog kongresa Geografa u Zagrebu (1954.) osmislio je i postavio u Hrvatskom školskom muzeju izložbu "*Nastavna sredstva iz geografije i stručna aktivnost geografa Hrvatske.*" Za uspješan odabir i predstavljanje nastavnih pomagala dobio je pismeno priznanje upravnog odbora Hrvatskog geografskog društva...

U okviru popularno-znanstvene geografske biblioteke "**Širom svijeta**" prof. Pleše objavio je dvije knjižice: Meksiko (1970.) i Grčku (1978.). To su dva bisera stručno-znanstvene djelatnosti profesora Pleše, jer se u tim izdanjima zrcali sva širina njegove klasične izobrazbe i umjeće suvremenog pisca da čitaocu, bez obzira na psihofizički uzrast, predoči i dočara jednostavno, u cijelosti i zanimljivo stvarnost tih zemalja današnjeg svijeta.

Prof. Pleše bio je vanjski suradnik najveće izdavačke kuće "Školska knjiga" i recenzent geografskih priručnika i udžbenika za osnovne škole. Brojni geografski prilozi tiskani su mu u enciklopedijskim izdanjima Leksikografskog zavoda "**Miroslav Krleža**", osobito u Hrvatskom biografskom leksikonu, gdje je obradio više od 200 biografskih jedinica.

Prof. Pleše najveći dio svog izuzetno plodnog života posvetio je radu u Hrvatskom školskom muzeju. Na početku usmjerio je svoju djelatnost na proučavanje povijesti hrvatskog školstva i pedagogije na području Banske Hrvatske od druge polovice 19. stoljeća do danas. U povodu proslave 70-godišnjice Muzeja izdao je Spomenicu u kojoj je po prvi put dan sustavni pregled razvitka školskog muzeja s bibliografijom od osnutka do 1971. Bio je jedan od pokretača i osnivača "*Zbornika za povijest školstva i prosvjete*" (1964.-1980.) te "*Povijest školstva i pedagogije u Hrvatskoj*" u pet knjiga. Pokrenuo je i izdao dvije monografije (dr. Ive Perića "*Borba za ponarođenje dalmatinskog školstva 1869.-1918.*" i dr. Mate Demarina "*Hrvatsko školstvo u Istri 1818.-1918.*") u sklopu posebnih izdanja Hrvatskog školskog muzeja. Prof. Pleše bio je glavni i odgovorni urednik lista "*Vijesti muzelaca i konzervatora Hrvatske*" (1980.-1981.). Organizirao je i postavio 18 stalnih i više tematskih povremenih izložaba kojima je bio pisac predgovora i urednik kataloga. Mimo opsežnog rada u vlastitoj kući širio je suradnju s muzejskim i konzervatorskim ustanovama u inozemstvu. Uspostavio je prisne veze i plodnu suradnju s češkim muzejima, primjerice s Pedagoškim muzejem Jan Amos Komensky u Pragu, te muzejima i pedagoškim ustanovama u Bratislavi, Münchenu, Zurichu, Parizu...

Prof. Pleše bio je vrlo aktivan u društvenom i javnom životu. Sudjelovao je u radu različitih stručnih i društveno-političkih organizacija. Bio

je predsjednik Komisije za statute Sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu Skupštine grada Zagreba, potpredsjednik Saveza muzejskih društava Hrvatske, potpredsjednik Saveza muzejskih društava Hrvatske, potpredsjednik Organizacijskog odbora "**Zagrebačkog salona**", član upravnog i nadzornog odbora Geografskog društva Hrvatske, član nadzornog odbora Pedagoškog društva grada Zagreba, član Savjeta galerija grada Zagreba...

Za postignute rezultate u svome izuzetno plodnom stručno-znanstvenom opusu primio je prof. Pleše brojna društvena i prosvjetna priznanja. Dobio je novčanu nagradu Narodnog odbora grada Zagreba (1956.), plaketu i diplomu Hrvatskog Pedagoško-književnog zbora (1971.), godišnju republičku nagradu "**Ivan Filipović**" za unapređivanje pedagoške teorije i prakse (1972.), te republičku nagradu, povelju i plaketu "**Pavao Ritter Vitezović**" Saveza društava muzejskih djelatnika Hrvatske (1986.).

Smrću prof. Pleše geografi su izgubili vrijednog suradnika, muzeolozu sjajnog stručnjaka, a najteži gubitak osjetila je njegova obitelj, supruga Ljerka, inače nastavnica geografije i njegova kći jedinica Silvana, kojima izražavamo našu sućut.

Impozantno djelo profesora Branka Pleše obvezuje nas da sačuvamo njegov dragi lik u trajnoj uspomeni.

Josip Ridanović